

Đuro Gvozdrenović i Sandra Cvejić: Oplemenjivanje paprike

Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, 2009, 162 str.

Monografija «Oplemenjivanje paprike» u izdanju Instituta za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada prvi je do sada napisan rukopis ovog tipa o paprici kod nas. Sadrži 162 stranice teksta, 15 tabela, 20 grafikona, oko 55 ilustracija i slika većinom od samih autora. Od oko 100 navoda literature 20 navoda su samocitati.

Uvodni deo sadrži obrađene teme o istorijatu i poreklu paprike, kada ju je Kolumbo 1493. na svom drugom putu preneo iz Amerike u Evropu. Date su površine i prinosi na kojima se paprika gaji u svetu i kod nas, kao i najveći svetski proizvođači. Privredni značaj paprike leži u ishrani stanovništva i međunarodnoj trgovini. Naravno, obrađen je hemijski sastav sa datim vrednostima za pojedina jedinjenja, a poznato je da paprika sadrži najviše C vitamina od svi gajenih biljaka. Zatim je detaljno obrađena botanička klasifikacija, kao i biologija paprike, gde je posebno istaknuta biologija cvetanja i oplodnja, s obzirom da od toga u mnogome zavisi i proces oplemenjivanja.

Autori su posebno obradili poglavlje Istraživanja na paprici, od imena i porekla paprike, egzotične germplazme do oplemenjivanja na pojedina svojstva i korišćenja molekularnih markera u stvaranju sorti i proizvodnji semena. Takođe su

uključena ispitivanja ljutine paprike i korišćenje kapsavicina u lečenju određenih oboljenja.

U poglavlju Oplemenjivanje paprike, autori su na osnovu konvencionalnih metoda hibridizacije i selekcije i koncepta izbora roditeljskih parova postavili jasan cilj oplemenjivanja odgovarajućeg modela sorte, kod nas i na osnovu bogatog iskustva i rezultata vlastitih istraživanja došli do odgovarajućih rezultata u proučavanju nasleđivanja prinosa i komponenti prinosa, kao i morfoloških osobina ploda i pojave heterozisa, a kao krajnji rezultat jesu stvorene i priznate sorte paprike koje se danas gaje u širokoj povrtarskoj proizvodnji. Na kraju monografije slikovito je prikazano tridesetak sorti paprike koje se danas najviše gaje u Srbiji, sa datim morfološkim karakteristikama ploda i cele biljke, kao i načinom gajenja i upotrebe.

Napisana je lakim stilom, za sve čitaoce razumljivim tečnim jezikom, tako da je pristupačna širem krugu čitalaca, kako stručnjacima iz ove oblasti tako i drugim korisnicima u produbljivanju njihovih znanja iz ove tematike, a pre svega studentima master i doktorskih studija poljoprivredne i biološke struke.

prof. dr Jan Boćanski

Đuro Gvozdrenović and Sandra Cvejić: Pepper Breeding (in Serbian)

Institute of Field and Vegetable Crops, Novi Sad, 2009, 162 pages

This monograph is the first on breeding peppers published in Serbian language. Intended for breeding experts and graduate students, it contains 162 pages, 15 tables, 20 graphs, around 55 illustrations and photographs, mainly taken by the authors, and it cites about 100 references, 20 of which are authors' own. History and origins of peppers, current acreage and yields with economic importance are given in the text. Further chapters supply chemical importance and nutritive value of peppers, as well as botanical classification and morphology of the plant. Last, but certainly not the least, readers are informed on pepper research, exotic germplasm and various breeding methods and goals. Finally, thirty commercial varieties grown in Serbia are described in detail.